

Barcs és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
Szilágyi György.
Telefon 46.   Telefon 47.

Egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
negyedévre 2 kor.
Nyilttér soronkint 40 fillér.

A magyar kereskedelem.

Hazánk küzdelmes jelenéből a magyar kereskedelem fokozottan kiveszi a részét. Ellentétes gazdasági irányzatok, széthúzó politikai törekvések választották ütközőpontjaikul ma a kereskedelmet illetőleg a kereskedelmi osztályt, amelynek pedig a szoroson vett maga baja is éppen elegendő volna.

A tisztességtelen verseny dulja és aknázza alá a belső életet, mely bajnak sikertelenül szegzi ellen azt a pár fogyatékos törvényes intézkedést, melyet az 1884 XVII. és 1900: XXV. tcz. s még néhány egyéb törvényben elvétve található szakasz biztosít.

A kereskedelmi kor szellemi színvonala emelésének kérdése is bizonyos képesítési törvény bizonytalan orvosszerének óhajlásában merül ki, míg a gyakorlatban jórészt ma se megy más kereskedőnek, mint az aki egyéb pályán boldogulást nem talál. Kereskedelmi iskoláink szépen kiépülő szervezeti pedig, mintha csak más céljuk nem lenne, tömegesen ontják — egyelőre legalább — a bank-

tisztviselők ezreit.

Ez a két főbaja kereskedelmünknek, belső szervei baj. Törvényhozási és társadalmi segédkezés mellett az egészséges fejlődés által indulna gyógyulásnak.

Sajnosan kell azonban tapasztalnunk, hogy külső körülmények, kívülről jövő okok is súlyosbítólag hatnak a kereskedelemre s állam és társadalom nem nagyon sietnek ez okok és hatásuk ellensúlyozására.

Jelszavak után és alapján a fogyasztási szövetkezeteknek szinte erőltetése, államnak és társadalomnak hallgatólagos — olykor nyílt — tetszésével és pártfogásával találkoznak, dacára néhány súlyos kudarcnak, melylyel a tulajdos lelkesedés és optimizmus már szörnyű bosszút állott hívőkön és hitelőkön egyaránt.

Olyféle benyomást merítünk művelt társadalmunk gondolatvilágából, hogy azaz előítélet, mely a kereskedő keresetét valami nem egészen delikat jövedelemnek véli, meg ma sincs szünőfélben. Pedig éppen a kereskedői közvélemény sürgette már évek óta a tisztesség-

telen verseny szabályozását, melynek egyes riktó, sőt gyakori eseteire vezetjük vissza a kereskedői jövedelemre általánosított kedvezőtlen következtetéseket.

Ez a kedvezőtlen megítélés már — már a hivatalos felfogásba is beszivódik, aminek látható megnyilatkozásai a hatósági részről tapasztalható azon törekvések, hogy a kereskedő mellőzésével és a kereskedelmi érdekek lehető figyelmen kívül hagyásával nyers-termelő és nagyfogyasztó közvetlen kapcsolatba hozassanak, még akkor is, ha a termelő feltételei valamivel kedvezőtlenebbek.

Már az adózás tekintetében is súlyosabb elbirálás alá esik a kereskedő, ami abban fejeződik ki, hogy míg akármilyen kis szentes harmadosztályu kereseti adója könnyedén állapíttatik meg százánál több, sőt több száz koronában, addig igen jövedelmező helyzetben levő honorátorok harmadosztályu kereseti adója 30-80 korona közt variál.

E részben tudatos, részben öntudatlan kereskedelemellenes irányzatok tetőpontjukat a fo-

TÁRCA.

Sose halunk meg!

— A „Barcs és Videke“ eredeti tárcája. —

Szombat éjjel van . . — Természetes tehát, hogy a füstös alacsony lebujtómve van emberekkel. Kérges kezű munkások isszák el egy heti keresményüket, hogy aztán a következő héten legyen okuk átkozni a munkaadók kizsákmányolását. Az egyik asztalnál, szemben az ajtóval különösen hangos a társaság . . Az asztal tele van boros és pálinkás üvegekkel; olyik egészen üres — olyik pedig még meg sincs kezdve. Egy elázott ember ki-dülledt szemekkel, borgőzös szájjal orditozva magyaráz a társainak. Én mondom nektek, hogy legnagyobb nyög a nyakunkon az asszony, meg a sok gyerek, ha asszony nem volna, vigan élhetnők a világunkat, az is huncut, aki az asszonyt kitanálta . . !

Mér vettél hát magad mellé asszonyt,

ha úgy nem kívánod látni még a fajtáját se? Kérdezi a mellette ülő, akinek a szeméin még látszik, hogy némiképpen ura eszének. MÉR? Hát azért, hogy legyen valaki, a ki mossa az ingemet ha piszkos lesz, megfőzze az ebédemet ha megéheznek. Igyunk cimborák! E percben kinyílt az utcaajtó és a küszöbön megjelent egy csapat fázó asszony. A szobából kitóluló meleg pára megfagyva, mint millió gyémántesepp röpködött a levegőben, glóriát képezve az asszony feje fölött, aki mintául szolgálhatott volna a szenvedő madonna szobrához. Lassu vontatott lépésekkel, mint aki nehezen bírja cipelni az élet terhét, közeledett az asztalhoz. Fázós, félős hangon szól oda a lármás mulatóhoz, aki ép e pillanatban emelte magasra a teli boros üveget. János, elmúlt éjjel, gyere haza — várnak a gyerekek, fáznak is, éheznek is — várják az apjukat.

Erigy haza, no János, kiált az egyik vad röbejével. Érted jött az asszony, haza muszáj menni, — mert különben borsóra térdepelsz.

Csak azért sem megyek, ordított János, nekem bizony nem parancsol egy asszony! Nem akarok én neked parancsolni, válaszolt szelíden az asszony. Csak éppen kérlek — igen szépen kérlek egyre velem haza — félnek a gyerekek, ha nincs otthon az apjuk.

Az már más — ha szépen kérnek, velem lehet beszélni. Szerbusz asszony, azt a kutya-fáját ennek a huncut világnak. Igyál no! — Huzz egy nagyot. Azzal már az asszony szájához nyomta a boros üveg száját.

Nem kell, nem ihatnék, szabódott a szegény asszony. Iszol asszony, juszt is iszol, különben nem látsz holnap reggelig. A szegény meggyőtrött lélek, undorodva ivott az ura borából, jól ismerte, tudta, hogy két napig nem látja, ha ellenkezik vele, pedig hát odahaza két kis poronty sir a kenyér után. Ezt már szeretem. Röhögött a részeg ember, úgy szép az asszony, ha engedelmes, Látjátok-e cimborák, így kell a fehérsépet dresszirozni. Nagy nehezen felállt az asztaltól és

gyasztási szövetkezetekben érik el. Jóhiszemű és letkes, de hozzá nem értő emberek, pap, tanító, jegyző, hivatalos felsőbbbségi tekintélylyel ténykedők, nemesebb ügyhöz méltóan buzgolkodnak, hogy sokszor szövetségestül és taglétszámostul együtt egy — egy kapzsi lélek önző törekvéseinek hálójába esvén, erkölcsi és anyagi bukást érjenek, de a legjobb esetben se tudják a fogyasztó igényeit olyjól kielégíteni, mint a hivatásos kereskedelem. Az áruik rendszerint nem olcsóbbak, nem jobbak mint a kereskedői s a sek kedvezmény, segély, szubvenció, hitel stb. dacára is egyetlen eredményök biztos csak: hogy a nagy adót viselő, kedvezmény és támogatás nélkül működő hivatásos kereskedőt tönkreteszik.

Különösen a szövetkezetek italmerési joggal és dohányelárusítási engedélylyel való felruházása hívja ki a jogos kritikát, mert ez a legfőbb akadálya annak, hogy működésük csak a tagokra való korlátozása keresztülvihető legyen. Pedig anélkül a fogyasztási szövetkezet nem egyéb, mint privilegiumokkal bőven ellátott kereskedőnek összes jogaival, annak terhei és kötelezettségei nélkül.

És mialatt a fogyasztási szövetkezetekkel egy a kereskedelemről idegen, neki ellenséges réteget tolnak a hazai detail — kereskedelem fölé, azalatt előszeretettel állítjuk föl igénypontjainkat a kereskedővel szemben. A kereskedő kutassa ki a magyar portékát, ne tartsa az idegent, mégha olcsóbb is, animálja rögtöni és jó fizetéssel a zsenge magyar ipart. A kereskedő legyen érzékeny s akadályozza meg, hogy idegen gyártmány magyar piacra,

belopozhasék megtévesztvén a hazafias fogyasztót.

Igaz, hogy keli, hogy valamely öntudatos közgazdasági test kereskedő világának törekvései legyenek és merjük állítani, hogy kereskedelmünk törekvései általában ezek. Ha azonban ezek a törekvések nem vezetnek nagyobb eredményekre, annak oka nem a kereskedőben, hanem másban, talán éppen az iment elmondott körülményekben rejlik.

H I R E K.

— **Esküvő.** Opármicza Ferenc és Kunzerics Mariska f. évi október hó 7-én d. u. 4 órakor tartják egybekelési ünnepélyüket a barcsi róm. kath templomban.

— **Eljegyzés.** Zveig Sándor barcsi lakos eljegyezte Kohn Mariska kisasszonyt Zs. Patezáról.

— **Bucszuszó.** Mindazon mélyen tisztelt smerőseim, kiktől áthelyeztetésem alkalmával az idő rövidsége miatt személyesen el nem bucsuzhattam, fogadják ez uton üdvözlőmet. Kérem tartsanak meg szives jóemlékezetükben.

Marton Aladár

kir. posta- táv. tiszt.

— **Fagy** Szinte nem is hinné el az ember, hogy éjjelenként milyen hidegek vannak. Alig köszöntött be hivatalosan az ősz, már is téli hidegek vannak éjjel. Az utolsó két éjjel a hőmérő a zérón alára szállott és fagy volt. A fagnak még reggel is volt nyoma.

— **Megégett gyermek.** Dudli Sándor csurgói lakósnak két és fél éves Mariska nevű leánya este egyedül volt a szobában miközben az asztalon álló petroleum lámpát lerántotta s az a kis leányra esett, oly szerencsétlenül, hogy testén erős égési sebeket kapott, amelyben még virradóra meg is halt.

— **Röpirat.** A szociáldemokrata párt a minap egy millió példányban röpiratot küldött szét az ország minden részébe. A röpirat címe:

— „A hazátlan — bitangokhoz“.

S az október hó 10-iki általános munkaszünettel foglalkozik. Somogyba is érkezett több példány a röpiratból.

— **Vasuti szerencsélenség:** f. hó 25-én pálya kocsin emberek Szirács állmásra igyekeztek ugyan, ezen a vonalon teher vonat jött a pálya kocsival szembe. A vonat és a pálya kocsii oly erővel ütdtek össze, hogy Majer Józsefnek és Bacher József felügyelőknak rögtöni halálát okozta, azonkívül még 6 ember súlyosan megsebesült.

— **Olcsóbb lesz a posta.** Csodálatosképpen valami olcsóbbbságról is hallani. Nem nagy dolog ugyan, de mégis csak érdemes a megemlézésre. A posta olcsóbbodik meg a nemzetközi forgalomban. Ugyanis a római nemzetközi postakongresszus határozata szerint ez év október hó 1-én a nemzetközi postaforgalomban több tarifátélt le fognak szállítani. A levelek díját meghatározó súlyegységet 15 grammról 20 ra emelik fel, a díj pedig, amely eddig 25 centime volt 15 grammonkint, ezentul csak az első 20 grammért csak 15 fillér. Uj lesz ezenkívül a válaszlapp, amely 29 fillért lesz kapható. Leszállítják továbbá a pénzutalványozás díjtételeit is a nemzetközi forgalomban. Eddig 100 koronán alul minden 25 fillér volt a díj. 100 koronán felül pedig minden 50 koronáért 20 fillér. Ezentul 100 koronán alul is 50 koronánkint kell 25 fillért fizetni.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag kiadott miniszteri rendeletet sokan félre magyarázták és az iparosok is dolgoztak vasárnapon d. e 10 óráig. Itt jegyezzük meg, hogy az iparosok egész vasárnap kötelesek ezután is munkaszünetet tartani, kivételt csak a borbély iparosok képeznek.

tántorgó léptekkel követte az asszonyt, aki egy tekintetre sem méltatva az ura társait, kilépett az ajtón a fehér, hideghavas éjszakába.

Azután kézen fogta és vezetett haza, abba a nyomoruságos kis pincelakásba. De hát ez nem ment olyan könnyen, mint a szegény asszony gondolta. Az ura minden pálinkamérés előtt nagy hajlandóságot mutatott a pihenésre, utoljára pedig a járda szélén nagy halmazban összekapart hótömegbe feküdt bele, égre-földre esküdözve, hogy ő most odahaza fekszik az ágyában, és szörnyen megharagudott az asszonyra, aki őt ebből a jó pelyhes ágyból kiráncigálta. Vége lett ennek a kálvária járásnak is, nagy nehezen hazatértek, ahol két éhes gyermek összebujva dideregve várta az anyját.

János, szólt könyörgő hangon az asszony, add ide a pénzedet, kenyeret kell venni a gyerekeknek, egy kis hust is akarok sütni.

Az ember bután bámult az asszonyra. Add ide no, ismétli az asszony, ha nálad maradt, holnap estére egy krajcárunk se,

lesz. Nem kell ahhoz a holnap este, mivel hogy már most sincs egy meveszekedett fityingem sem, — azzal, mint aki egy jó viccet mondott, röhögött. Teremtő istemen, tört ki az asszonyból a kétségbeesés, — hova tetted ember, az égész heti bért. Elvitte a kártya meg a bor, ladogta a részeg és tántorgó léptekkel ment az ágyához, ahol végignyulva, hortyogó álomba esett.

Az asszony nem akart hinni a füleinek. Odament az urához, kikutatta minden zsebét, csak amikor egy krajcárt sem talált benne, akkor lett előtte bizonyossá a holnap kétségbeejtő nyomorusága.

Ránézett két ártatlan gyermekére, akik nagy bámuló szemeikből kicsorduló könnyeken át néztek az anyjukra, várva a jó puha kenyeret, amivel éhségüket lecsillapítják és a meleg szobát, amely kicsiny testük dermedtségét felolvasztja. Az asszony pedig csak bámult maga elé szótlanul, tanácstalanul, agyában halványan kezdett derengeni egy minden szenvedést megváltó gondolat. Egyszerre testet öltött a gondolat és az örültek mosolyával látott a

munkához. Bedugta a kályha esővet, — ajtó, alak-hasadékot rongyokkal, és elővette azt az kevés szemet, amivel estebédjét akarta megfőzni, egy pléh edényre tette s meggyújtotta a szoba közepén. A két kis gyermek boldogan guggolt a tűz körül. Kicsiny kezüket föléje tartották, s mosolyogva tapsoltak, amint a hideg lassankint elszállott testükből, hogy helyet adjon a jótékony melegnek. A szoba lassan-lassan kezdett megtelni folytó füsttel, az anya magához emelte két kicsiny magzát akik a jótékony meleg hatása alatt ölébe hajtott fejfel aludtak és várta a meváltó halált. Az ember pedig megfordult az ágyon, egy nagyot rugott a lábával, bizonynyára azt álmodta, hogy ott iszik a lebuiban cimboráival, mert kurjantó hangon elkiáltotta magát. Tyu haj! Sose halunk meg!. Pedig akkor már a fél lábával a más világon volt.

kik vasárnap déli 12 óráig nyitva tartatják üzleteiket. A kereskedők munkaszünete vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik, még azoknak is akik dohányt és szivart árulnak.

— **Eltűnt gyermek.** Magyar István osokonyai kovácmesternek 12 éves Rezső fia f. hó 24-én elveszett. A fiu néma és mindenkire vonzódik. Aki tudna valamit az eltűnt fiuról, kéretik azt a gyermek szüleinek tudomására hozni.

— **Talált gyermek.** Kálmánása községben egy hülye gyermek találtatott. A hatóság elrendelte hozzátartozóinak nyomonzésát.

— **Vörös kakas.** Ujnép községben f. hó 22-én délelőtt egy negyed 12 órakor Horgas József tulajdonát képező szalma kazal kigyuladt, s a közelben összehalmozott takarmány kazalokkal együtt mintegy 1200 kor. értékben porrá égett. Vasárnap lévén a lakosság otthon tartózkodott, s így a tűz tovaterjedését megakadályozták. Épületekben nem esett kár. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

— **Adományozás.** A barcsi műkedvelő ifjuság volt egylete 10 kor. 70 fillért adományozott a barcsi 158 sz. rokkant nyugdíj fiókpénztár külön alapja javára. Ezen nemes, jóakaratu cselekedetükért halás köszönetet mond az egylet választmánya.

— **A barcsi 158 sz. rokkant és nyugdíj egylet fiókja.** Alig öt hónapja annak hogy Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyletnek a fiókja megalakult, mint haljuk már is 155 tagot számlál. A befizetések a legnagyobb rendben folynak be. Perl Lipót elnök, valamint a vezetőség lelkes szorgalommal végzik a rájuk bízott teendőket. A fiókpénztár kiküldöttjei a jövő hét folyamán óhajtanak tisztelegni gróf Széchenyi Frigyes védnöküknél, kinek ezalkalammal fogják átadni az alakulási közgyűlési jegyzőkönyv kivonatát, melyel öt a közgyűlés lelkes egyhangu ováció közti választotta meg most és mindenkorra védnökének. Reméljük hogy közszeretben álló grófiunk ezen nemescél elérése iránt törekvő egylet ragaszkodását nem fogja visszautasítani.

— **Megtámadott plebánia.** Vöröstó község svábjai a vöröstói pledániát szolgáló galegényekből és telkesgazdák fiaiból álló mintegy 25 főnyi tömeg megtámadta. Bottal vasvillával és kővel felfegyverkezve, döngették a plebánia kapuját; s már már a kapun és kerítésen átmászva bejutottak a plebániái udvarra, amikor Gyöngyös Lajos plebános éjjel nyugalmából fölzavarva. fegyverrel a kezében kimeut az udvarra, amire a támadók megfutamodtak. Rövid idő múlva újra vissza tértek és a plebánia előtt megállva, az udvarra követ dobáltak a plebánost és házi népét pedig gyalázó szavakkal illették. Ez az ostromállapot éjjeli 11 órától éjjelutáni 1 óráig tartott. A plebánia szomszédságában lakó tanító is fegyverrel kezében virrasztotta át az éjszakát. Egy idő óta szombat és vasárnap este csak a plebános éjjeli nyugalmát zavarták a fölbérelt szolga legények és egyes családok fiai, most már a plebános személyi és vagyoni biztonsága ellen is törnek. Nyilván boszu műve az egész. A vöröstóiaknak ugyanis fáj, hogy a tavaly kél okleveles tanítóval szemben

megválasztott oklevél nélküli tanítót az egyházi hatóság nem erősítette meg fáj továbbá nekik, hogy a jelenlegi okleveles tanítójuk hátralekös járandóságainak megfizetésében a közigazgatási hatóság elmarasztalta őket. S mindezekért egyedül csak a plebánost okozzák. A vizsgálat folyik s reméljük, hogy makrancoskodó sváb atyafiakat a hatóság móresre tanítani s elveszi a kedvüket egyszer és mindenkorra a további szemtelenkedéstől.

— **A „Budapest“ jubileumi diszalbuma.** Magyarország legelterjedtebb és legelőbb politikai napilapja a „Budapest“ amely a többségen levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15 én lesz éppen harminc esztendője annak, hogy a „Budapest, nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15 jelent meg a „Budapest“ első száma és e naptól fogva szakadatlanul egy cél, egy eszme egy törekvés: szolgálatában áll, a mely cél, eszme és törekvés; Magyarország önnállósága és függetlensége. Méltán jubilál a „Budapest“ melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyetlen hű léteményesének vallott, fia pedig aki a nemzetnek ma vezére és bükesége, hazatérte óta politikájában irányított. A „Budapest“ jubileumi ünnepepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest jubileumi diszalbuma lesz, mely „Harminc-év“ címmel, művészi diszkötésben, 20 iven, képben és szövegben mondja el a lap harmincz éves történetét. Irni fognak abba politikai társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest“ volt és jelenlegi munkatársai, úgy, hogy az szellemi tartalmával és remek illusztrációival is minden eddig megjelent hasonló munkát messze felül fog mulni. A könyv minden háznak díszre lesz és bolti ára 20 korona. A jubileumi albumot ujonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyed évre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest“ előfizetési árai: Egész évre 24.—K., fél évre 12.—K., negyed évre 6.—K., egy hóra 2.—K. Mutatványszámok kívánatra bárkinek szívesen küld a „Budapest“ kiadóhivatala Budapesten, IV, Sarkantyus-utca 3

— **Egger pasztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogédiában. Doboza 1 K és 2 korona (Próbadoboz 50 fill. Főraktár Nádor gyógyszerár. Bpest, VI., Váci körut 17.

— **A dunántúli közmívelődési egyesület és a Balaton.** A dunántúli közmívelődési egyesület, amely évekkel ezelőtt kiadott már egy könyvet a Balaton kultusz fejlesztésére, mint erre leghivatottabb tényező, meleg hangu elismerő levelet küldött a napokban a Kaposváron megjelent s ma már országsszerte előnyösen ismert „Balaton“ e. mű kiadóinak, Kardos Ignácznak és Simalya V. Ferencznek. És ezen elismerő sorokkal kapcsolatosan nagyobb számban megrendelte a kitűnő könyvet összes könyvtárai részére. A kiváló mű, mely a magyar sajtó osztatlan elismerésével találkozott, díszére válna

bármelyik könyvtárnak is sőt tekintve annak hazafias célját, nem volna szabad egyetlen könyvtárból sem hiányoznia e 180 képpel tarkított diszkötéses könyvnek. Különösen az iskolák könyvtárainak ajánljuk figyelmébe e mű megszerzését mert ennél szebb irálylyal írott könyv még nem ismertette a Balatont, hazánkknak ezen örökké kullámzó szép tengerét. Megrendelhető 3 koronáért lapunk kiadóhivatala útján vagy pedig a „Balaton“ kiadóhivatalában Kaposvárott.

CSARNOK.

Mariska dallok.

1

Ha hallgatok és dal csak ritkán
Csendül meg lantomon,
Ne töprengj e halgatás, titkán,
Én édes angyalom!

Dalaimmal vívtam ki egykor
A te hűséges, nagy szerelmedet;
S boldogságomnak a legszebb dal is csak
Erőtlen visszhangja lehet!

2

Valahol egyszer temető szélen
Ha majd megássák a mély sirt nékem;
Akad-e, aki könnyvel öntözze
S gyászolva álljon néha fölötte
S koszorut hozzon korhatd fejfámra
Mig én odalen,
Fekszem ezöndesen
Kemény koporsóm mélyébe zárva?
Olyan mindegy lesz — S mégis azt kérem.
Ne hordj, te édes, soha gyászt értem
Miattam bánat lelked ne sujtsa,
Ne is kíséj ki majd a nagy utra;
Csak ha már hideg lesz tüzes ajkam,
Csökolj meg, édes,
S legszebb emléked
Utolsó csókod viszem magammal!

3

Az első nyár mit együtt tölték, veled
Már lassan véget ér
És jön az ősz a borongós,
S elemulásról regél,
De jöjjön bár a tél zordon viharja,
Mely mindent behavaz,
Mig szívünket a szerelem uralja:
Ott örök nyár marad!

Honthy István

Nyilttér.*

*E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

A „Barcs és Vidéke“ 1907 szept. 22-én Krónika rovat alatt megjelent cikkekre a következőket válaszolom sine ira et studio.

A cikkirő urnak úgy látszik nagyon fáj, hogy Barcsen ker. soc. egylet fog létesülni, s ezen fájdalom hatása alatt nekiront a vezető embereknek és különösen a helybeli káplánt teszi felelősé. Cikkéből látom hogy ő éppen nem barátja a ker. szocializmusnak, természetesen vezető embereinek sem. Ez azonban nem alterál minket, hisz tudjuk minden jó ügynek vannak ellenségei. Hogy pedig ez jó ügy amely az emberek boldogítását célozza minden vallás megbolygatása nélkül a ker. szocializmus céljából tűnik ki, amely a miniszterileg jóváhagyott alapszabályok szerint a következőképp hangzik: „Az egyesület célja a kisemberek, (kisiparosok, kiskereskedők, gazdák kishivatalnokok, ipari-, gyári, mezőgazdasági munkások munkásnők és háztartásbeli alkalmazottak)

szóval a tágabb értelemben vett munkásosztály társadalmi és gazdasági érdekeit előmozdítani szövetkezés és önszegélyezés által, igazait megvédelmezni, méltányos jogait úgy a társadalmi, mint a politikai téren kivívni, a munkások erkölcsi és hazafias érületét ápolni, szellemi képzettségét és szaktudását fejleszteni s így a nemzetközi, keresztényellenes, felforgató socialdemokraciával szemben határozott keresztény alapra helyezkedve békés úton, törvényes eszközökkel közreműködni a szociális kérdésnek minden társadalmi osztály megnyugvására szolgáló megoldásában.

Azt hiszem ezek után a cikkíró úr is elismeri, hogy tisztában vagyok a valódi socializmusnak legalább is az alapelveivel és nem szorulok rá az ő zoológiai magyarázatára. S kérdem ezek után nem jogos és méltányos dolog-e az ha egy ilyen egyet vezetését, midőn minden faktor, szakszervezet és szövetkezet arra törekszik, hogy a szociális kormány áltól beígért és várva várt általános szociális jogot kivívni tudja és elérhesse, s amely elért jog az elnyomott néposztály védelmezését tüzi ki céljául, egy intelligens ember veszi a keze közé, hogy az az egyet kitűzött célját át ne lépje, de azt be is tartsa!

Hogy ezen cél megvalósításánál egyes társadalmi osztályok, különösen a socialdemokratákkal tartó és azt pártoló zsidóság érdekeivel szembehelyezzük magunkat, az természetes. Nem támadjuk mi a zsidó vallást, hangsúlyozzuk többször is, hanem igenis az egyes zsidóknak — mindenkor tisztelet a kivételnek — kapzsiságát, akik a pénzszerzésnél lábbal tiporják a szegény munkásember jogait, azt nem tekintik másnak, mint eszköznek, perpetum mobilének. Es ha állításaink igazolására a többek közt pl. azt hozzuk fel, hogy az Engel zsidó meghamisította a pécsi borokat nem támadjuk a zsidóságot, csak az igazat mondjuk meg.

A kisemberek kiszákmányolása már elérte a legvégső határt. A munkásnép jogait, csak szervezkedés álta, mert csak így képes dominálni, csak így képes magát megvédeni a hatalmasok zsarnokságával szemben. S ha mi ezen szervezkedésben a zsidóságot mondom tisztelet a kivételnek élesebb szavakkal is elítéljük, az természetes, de a cikkíró ur által szemünkbe vagdalt büdös zsidó kifejezést én sem az iportálnak nevezett értekezletünk szónokája nem használta.

S mit gondol a tisztelt cikkíró ur, most midőn elértük a 12 óráját annak, hogy a ref. papság álta kidobott saecularizációs eszméknek utját áljuk, nem kötelességem-e nekem kath. papnak szervezni egy olyan egyet, amelylyel lévén annak minden egyes tagja hitelt megtartó munkásnép ezen eszmék elterjedését részben megakadályozhatom?

S ha én egy ilyen egyet vezetését elvállalom, amely a kisemberek boldogítását békés eszközökkel akarja elérni amely növeli bennük a ker. vallás iránti ragaszkodást az erkölcsiességet, amely elengedhetetlen a földfoglaló minden társadalmi rendelt felforgató és a zsidósággal szövetkező social demokraciának, hasznos szolgálatot teszek az én egyházamnak s egyszerűs mind a jelenleg jogaitól megfosztott embereknek is. Ezen működésemmel épen nem bintem el a viszálykodás magvát, nézzék bár egyesek működésemet ilyennek hanem igenis hirdetem a Krisztusi szeretettel, mert eszményképem a világ legnagyobb socialistája: Krisztus, ki elsőnek mondta ki ezen elvet: minden ember egyforma! S mult értekezletünk is ezen eszméél volt áthatva hisz láttuk a jelenlevők egyhangú lelkesedését, és épen nem

halottuk azok tiltakozását, mint a cikkíró ur állítja, most csak egy socialdemokrata vol, aki egyszer tiltakozó hangon beleszólt, de ez és megkapta a magját,

S hogy ezen értekezletet mi a róm kath. községi népiskola udvarán tartottuk, ahhoz a cikkíró urnak semmi köze sincs, felelősségre nem vonhatja azon férfit sem, aki erre engedélyt adott hisz köztudomású dolog, hogy ő még senkitől sem tagadta meg az engedélyt, ha valaki tiszteletes céllból az iskolában akart tartani értekezletet. Az értekezlet bejelentésére nézve pedig, melyet ő kifogásolt a következő miniszteri rendeletet vagyok bátor a cikkíró ur elé tárni: Ha az alakuló közgyűlésre csak azokat hívjuk meg és pedig vagy levél útján vagy előszóval akik az alakítandó egyesületbe már beiratkoztak és az alakuló gyűlést valamely magánhelyiségben, saját lakásukon, plebánián vagy iskolában tartják nem szorul bejelentésre. Hogy a mi multkori értekezletünkre néhány zsidó is eljött hivatalanul, annak mi csak örültünk, most azt hittük, hogy az igazságot jöttek meghallgatni és azt a földosztó socialdemokrata elvekkel szemben magukévá tenni. A mi szervezkedésünket csak az nézheti rossz szemmel, aki ellensége vallásunknak, aki az egyedüli orvosságot csak a mindent felforgató socialdemokraciában keresi.

Arra sem reflektálhatok, hogy ezen egyet Barcs belbékéjét megbontja Ez is tendenciosus elferdítése az igazságnak, mert amely egyetnek ilyen célja van, mint a ker. soc. egyetnek, az nem bonja meg a belbékét, mert jelszavával mindenkinék adjuk meg a magját — ellenkezők.

Ezeket tartottam szükségesnek elmondani az igazság érdekében és a részlehatatlan ítéletet kedves olvasóimra bízom.

Polt Viktor
baresi káplán.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság Budapest, heti jelentése a tőzsddeforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1907 szeptember 26.

A kedvezőtlen pénzügyi viszonyok, valamint a kiegyezési tárgyalások megszakítása folytán keletkezett kedvezőtlen hangulatot némiképpen ellensúlyozták a külföldi tőzsdék szilárd irányzatáról szóló hírek, melyek azonban az említett okoknál fogva az elmult hét folyamán a budapesti értéktőzsdén nem bírtak érvényre jutni. A közönségvásárlásoktól tartozkodik, és meglévő engagementek lebonyolítása következtében az árfolyamok az egész vonalon mérsékelten gyengültek. Általában a forgalom minimális volt, és a vezető értékek árfolyamai alig változtak.

Mindazonáltal arra a hirre, hogy a kiegyezési tárgyalásokat a kormánnyal jövő hó elején újból felveszik, az alap hangulat tartott, sőt szilárdnak is mondható, és habár a budapesti értéktőzsdéi politikai mozzanatokon kívül még sok más tényező is befolyásolja, kilátás nyílik arra, hogy a kiegyezés kérdésének megoldása után az egész vonalon fellendülés fog beállani.

Az elmult hét nevezetesebb árfolyam-változásai a következők ;
szept. 19. szept. 26.

4 0/0-os magyar korona-járadék	93 —	93.05
Magyar hitel részvény	747.25	748.75
Osztrák hitel részvény	638.25	643.50
Rimamurányi vas-mű részvény	543.25	543.75

A műtrágyák alkalmazása a takarmányrépánál.

Csak nem régiben élénk vita tárgyát képezte gazdasági szaklapjainkban, hogy alkalmazandó e a takarmányrépára felül képezte, hogy egyik kiváló szakemberünk a chilisalétromnak fejtrágyául való használatát növénytermelési könyvében ajánlotta, a másik ellenben nem.

Hogy vajjon valaki alkalmaz-e műtrágyákat a takarmányrépa termésnél, az egészen attól függ, hogy kívánja-e termés átlagait fokozni vagy sem. Ha rá vagyunk szorulva arra, hogy kis területen sok répát termesszünk, akkor annak a föld kitűnő megmivelése mellett csak egyetlen módja van, sok istállótrágyát és sok műtrágyát használni. Ezen műtrágya azonban ne legyen egyedül chilisalétrom, mert ha a vetés előtt a talajt nem trágyáztuk, meg kellőleg, minek következtében tehát a tápanyagokban szegény, hiába hintünk a már kikelt répa palánták hegyébe chilisalétromot, a mennyiben ennek csak úgy lehetne hatása, ha a talaj foszforban is elegendő gazdag. Foszfor-szegény talajban a nitrogéntrágya, a chilisalétrom sem fejtheti ki hatását, s ezért van, hogy azok a kik csak chilisalétromot használtak, többnyire nem tapasztalták annak kedvező hatását s ez az a körülmény amely vitára szolgáltatott okot.

Abban az esetben azonban, ha télen át a talajt jól megtrágyázzuk, s vetés előtt 150 kg. szuperfoszfátot is alkalmazunk a répa alá, s azután szórunk ki kétszer 30-30 kg. chilisalétromot fejtrágyául, a kedvező eredményt elmaradhatatlan s ha az időjárás is kedvező, olyan eredményt fogunk elérni, minőt nem is reméltünk. A chilisalétrom alkalmazásának tehát csakis az esetben van helye, ha vetés előtt a talajt nemcsak kellő megmivelésben részesítettük, de dusan meg is trágyáztuk.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell önnek a „Kathreiner“ nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a „Kathreiner“-t kitüntető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítás módszeré révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztatassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetése veszi, hogy a valódi „Kathreiner“-csakis zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé“ felírattal és Kneipp-páter arcképével, mint védjeggyel.

A tüdőbaj minden

esetben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

Az Emulsió vásárlásánál — SCOTT féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni

2—28

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is, Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható a gyógyszerertárakban.

Óh jaj!

Megfőjt ez az át
között köhögés!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.

Éljen!

Egger-mell pasztillája,
csakhamar meggyógyított!

DOBOZA 1 és 2 kor.

Próbadoboz 50 fillér

Fő- és szétküldési raktár:

„N Á D O R“ gyógyszerertár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható: BARCSON Kohut Sámuel
BARCSTELEP: Szőnyi Liliárd
SZIGETVÁR Visy Sándor
Salamon Jenő gyógyszerertárakban

1—26

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni dusan felszerelt

SZ

25

CIPŐRAKTÁRAMRA

Allandó raktáron tartok férfiak és női fűzős-gombos és eugos cipőket, minden minőségben legszebb kivitelű gyermekcipőket, valamint kivágott, lakk, chevreaux, box női lakkcipőket, fekete és színes bőrből. A t. közönség szives látogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel Weisz Sándor fűszer-rövidáru és cipő-kereskedése.

OLCSÓ ÁRAK

KÖNYVKÖTÉSZET.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET

SZILÁGYI GYÖRGY

BARCSON.

KÖNYV-, PAPIR-,
IRÓ ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

Raktáron tartok:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós, és ivlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt, fényképalbum, emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindennemű írókészletek és rajzszereket.

Elvállalok:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyintézeti nyomtatványok, művek, értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek, szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Bőrárak, erszények, szivar- és pénztárcák.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ebben a rovatban minden szónak egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, a vastagabb betűvel 8 fillér.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra azonnal válaszolunk, ha a posta bélyeg beküldetik. Az apróhirdetések azonnal fizetendők.

Urak!

Kinek van szüksége olcsó 0/0 pénz kölcsönre? Váltó vagy amortizációs kölcsön, az forduljon bizalommal Szilágyi György Bank képviselőhöz Bares, 1.

Eladó-ház.

Bareson a főbírósi épület és Lovrenosics féle üzlet között levő csinos ujház szabad kézből azonnal eladó.

Tanuló.

Jó házból való fiu szabó tanuló azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Mindenki célt ér

ha az apróhirdetési rovatot használja. Vidékről legcélszerűbb a hirdetési díjat postabélyegben beküldeni.

Zongorát

kézpénzért azonnal veszek. Cim a kiadóhivatalban.

Cimbalom.

Egy jó karban levő cimbalom azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Önálló könyvelő és magyarnémet levelező délutáni mellékfoglalkozást keres. Szives megkereséseket „szorgalmas hivatalnok” jelige alatt Bares 1 posta postrestánt kérek.

Házasságra lépnek azon tiszteséges hölgygyel esetleg özvegygyel, kinek 2000—3000 koronája van. En egy 25 éves róm kath. vallásu jobb iparos vagyok. Megélhetés biztosítva. Aki ajánlatomat elfogadja az írjon teljes című levelet a lap kiadóhivatalába „Szőke fiatalember” jelige alatt.

Egy vagon búkkfa megvételéhez társ kerestetik. Fának az ára 140 korona. Megkeresések Szilágyi Bares.

P O L G Á R K Á R O L Y

óra, ékszer és látszerész üzlete

P É C S, Széchényi-tér. Takarékpénztári palota.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrás legfinomabb arany női és férfi láncokban, brilliant és gyémánt ékszerek, arany jeggyűrűk, eljegyzési ajándéktárgyak, zseb- és faliorákban. Chinaezüst disztárgyak és evőeszközök.

Szemüvegek, orrszorítók a legjobb kristályüvegből, arany, doublé, nickel és celluloid foglalatban, szalon lorgnettek, gyöngyház és teknősbéka csontból, műszemek. színházi és táborig látesővek, hő, légsulymérők és szeszmérők.

Óra, ékszer és szemüveg javításokat saját műhelyemben gyorsan és pontosan készítik.

9-53

Régi ezüst és aranytárgyakat kézpénzért vásárolok vagy új tárgyakra becserelek.

Hirdetmény.

100-000-000 K. belga és francia kézpénztőkéket folyósítatunk a Belga-Francia-Pénzesoport megbízásából Magyarország területére!!

Róth Bankház Budapest.

A Belga-Francia Pénzesoport magyarországi képviselősege. Bank-központunk: a Magy. kir. Opera-Bazár Palotájában van.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3 0/0—3 és fél 0/0—4 0/0—4 és fél 0/0 os kamatra kézpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5 0/0-kal esetleg 5 és fél 0/0-kal.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 és fél—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknak és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire értékük 95 0/0 áig kölcsönt nyújtunk a Magyar-Osztrák bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüzet által nyújtott jelzálogos, törlesztéses, személy és váltó-kölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk, saját tőkénkől értékpapírok lombardozására rezervált több százezer korona erejéig. **Tőzsdemegbízásokat** a budapesti és összes külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet, ugymint földbirtokok parcellázását és azoknak finanszírozását a legnagyobb pénzesoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást. Bankunk képviseletére megbízható egyéneket felvesszünk.

(Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

28—53

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz. alatt vannak.

VASUTI MENETREND.

Baresra érkezik:

Pécsről	délelőtt	10 óra	30 perc
"	délután	4 "	50 "
"	este	8 "	39 "
Kanizsáról	délelőtt	7 "	59 "
"	délután	5 "	18 "
"	este	8 "	12 "
Pakráczról	délelőtt	10 "	53 "
"	este	8 "	05 "
Somogy-Szobbról	délben	12 "	30 "
"	este	9 "	— "
Kaposvárról	délelőtt	8 "	02 "
"	este	7 "	50 "

Baresről indul:

Pécsre	reggel	7 óra	35 perc
"	délután	1 "	20 "
"	délután	6 "	5 "
Kanizsára	reggel	4 "	43 "
"	délelőtt	8 "	40 "
"	délután	11 "	8 "
"	este	9 "	50 "
Pakráczra	délelőtt	8 "	10 "
"	este	5 "	29 "
Somogy-Szobbra	reggel	4 "	15 "
"	délután	1 "	30 "
Kaposvárra	reggel	3 "	18 "
"	este	5 "	34 "

A Szatmára felé közlekedő motorvonat indul

	reggel	2 óra	30 perc
	délelőtt	11 "	50 "
érkezik	reggel	7 "	59 "
	este	9 "	20 "